

Rákosi Jenő és a mezőgazdaság

Írta Mayer János

Rákosi Jenővel, a magyar író toll nagy mesterével úgy vagyunk, mint ahogy általában a kivételes nagy szellemekkel. A nemzet minden rétege, a társadalom minden osztálya magához tartozónak szereti tekinteni. Különösen életének utolsó éveiben volt ez így, amikor a patriarcha kort megcáfoló fiatalos üdeséggel és bámulatos munkabírással szórta szét a nemzet minden rétegének javára szellemének dús kincseit. Világító fáklyának tekintették őt az iparosok, a kereskedők, a jogtudósok, a jótékony társadalmi munka emberei és mi is, akik a mezőgazdaságot tartjuk az ország legnagyobb gazdasági és erkölcsi erőforrásának.

Nekünk, mezőgazdáknak különösen jogunk van hozzá, hogy Rákosi Jenőt magunkénak tekintsük. Rákosi Jenő a magyar szántóföld szeretetét a szülői házból hozta magával. Apja, – mint tudjuk, – gazdatiszt Acsádon, a Szegedy-család birtokán, és szerette volna valamennyi fiúgyermekét is erre a pályára terelni, de a pályaválasztás, amint az élet mutatja, nem mindig a szülők akaratán múlik, – különösen akkor, ha az ivadékokból korán kezdenek az ellenkező magasabb szellemi hivatottság szikrái kipattanni.

Rákosi Jenőből nem lett édesapja hivatásának folytatója. De az bizonyos, hogy Rákosi Jenő a szülői ház örökségét élete végéig magával vitte és meg is őrizte. Gyermekkorában ismerte meg a szántóföldet, annak görnyedő munkásait, a szántóföld szeszélyeit, a föld tulajdonosának időnként meg-megújuló gondjait, és egy-egy gazdasági esztendő után a birtokos és munkatársai lelkében önmagából termő, derültebb életfelfogást és közcélra való áldozatkészséget.

En Rákosi Jenőt írásaiból és folyton népszerűsödő napilapjából kezdtem megismerni és tisztelni, mint nagy embert és irányt adni tudó gazdaságpolitikust.

Mint fiatal, a politikában még nem szereplő ember, igazán buzgón olvastam Rákosi Jenőnek a harmincmillió magyart illető nagy célkitűzését munkáló írásait. Ugyanakkor, amikor Vadnai Andor, Csongrád megye néhai nagyérdemű alispánja, szintén Rákosi Jenő újságjában tárta fel, hogy mi a legfőbb akadálya annak, hogy a harmincmillió magyar meglegyen és mi az oka annak, oly sok millió jó magyar ember, akiknek itthon lenne a helye,

ma már csak szétszórta él az egész világon. És ha annak idején a célszerű telepítési és parcellázási – mondjuk újabb nyelven: demokratikus földbirtok – politikával útját tudtuk volna állni egy nemzetet fogyasztó kivándorlási folyamatnak, akkor ma már sokkal közelebb lennének Rákosi Jenő álmának megvalósulásához.

Rákosi Jenő elsősorban is a földet művelő, a szántóföldhöz ragaszkodó birtokosaink rétegeiből akarta kitermelni a harmincmillió magyart. Tudta ő nagyon jól, hogy Magyarországon a nemzeti őserő hatalmas fájának gyökérzete a magyar haza kenyeret adó szántóföldjéből szívhatja életadó erejét. Hirdette is ezt élte utolsó percéig, lehet, hogy idővel majd hallgatni fogunk az ő „intő, jós szavára”.

Gróf Károlyi Sándornak, a magyar agrár-, főleg kisbirtokpolitika apostolának, Rákosi Jenő tudtommal megértő és erős támogatója volt. Emlékszem rá, hogy a múlt század utolsó éveiben és a huszadik század első évtizedében lapja volt legkiválóbb gazdasági politikusaink és publicistáink működési tere. A most élő nemzedékek e lap hasábjairól ismerték meg a modern mezőgazdaság-politikai és szövetkezési eszméket. A Budapesti Hírlap előljárt ebben a tekintetben a magyar sajtóban. Ez Rákosinak örök érdeme lesz a magyar gazdaközönségnek kicsinyjével, nagyjával szemben. És ez az, ami kötelességemmé teszi, hogy mint a magyar mezőgazdaság hivatalos kormányzati képviselője, a Rákosi munkásságának részemről is megadjam a meleg és hálás elismerést.

Ismétlem, hogy én Rákosi Jenőt írásai alapján tanultam megismerni és megbecsülni. Ezért merem állítani azt, hogy ő már gyermekkorában jegyet váltott a magyar mezőgazdasággal és így a magyar mezőgazdasági fejlődésnek is hivatott apostola, kimagasló tényezője lett.

Ő nagyon is jól tudta, hogy mit jelent a mezőgazdaság Magyarország jövő boldogulása szempontjából. Nem akarom azonban őt teljesen kisajátítani a mezőgazdák részére, de egyéni nagyságából egy kis részt kérek én is fejlődő magyar mezőgazdaságunk érdekében.

Emlékét idézve, kegyeletes érzelmekkel teszem le hatalmas egyénisége előtt, mint a magyar mezőgazdasági élet igaz barátja előtt, a tiszteletnek és szeretetnek soha nem hervadó babérkoszorúját.